

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Péteri Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Bíró Csaba ügyvéd (...) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Országos Rádió- és Televízió Testület (1088 Budapest, Reviczky u. 5., hiv.szám: ...) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi március hó 1. napján kelt 20.K.30.927/2006/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. évi július hó 11. napján főműsoridőben, 18 óra 26 perces kezdettel A polip című olasz filmsorozat egyik epizódját, 19 óra 27 perctől az ... című magazinműsort (benne: a világ legkövérebb fotómodellje; egy üvegkoporsóban csótányokkal órákra összezárt ember; a malajziai ikertornyok), 19 óra 57 perces kezdettel a ... című kisfilmet, majd 20 óra 01 perctől az Ölni és ölelni című amerikai thrillert sugározta. Az egyes műsorszámokon belül ajánlók és reklámblokkok voltak láthatók.

Ugyanezen az estén a Szex és New York című sorozat felperes által 22 óra 7 perckor sugárzott előzetesében a következők jelentek meg: „A műsor támogatója a Zwack Unicum Rt., a Bailey's forgalmazója. Fogyaszd mértékkel!”.

Az alperes a 2005. évi november hó 30. napján kelt 2439/2005. számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2005. július 11-i műsorszolgáltatása főműsoridőben nem tartalmazott 25 perc közszolgálati műsorszámot, ezzel a felperes megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 8.§-ának (2) bekezdését, ami miatt a Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja alapján 200.000 forint bírságot szabott ki vele szemben. Az ugyanaznap történt támogatói megjelenítéssel összefüggésben rögzítette, hogy a műsorszámban a „fogyaszd mértékkel” megfogalmazás olyan többletinformáció, amelynek figyelmeztetés jellege a Rttv. által nem indokolt, viszont alkalmas arra, hogy ösztönözzön a termék megvásárlására. Az alperes megállapította, hogy a felperes ezzel a magatartásával megsértette a Rttv. 10.§-ának (5) bekezdését, ezért a Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján felhívta a sérelmezett magatartás megszüntetésére.

A felperes keresetében elsődlegesen jogsértés hiányában a bírság mellőzésével a határozat megváltoztatását, másodlagosan az alperes határozatának - eljárási szabálysértések miatti - hatályon kívül helyezését, harmadlagosan a bírság összegének mérséklését kérte. Sérelmezte, hogy az alperesi döntés a közszolgálati elemek hiánya vonatkozásában nem tartalmaz megállapítást a műsorszámok tartalmával összefüggésben. A határozatból nem tűnik ki, hogy az alperes az egyes szegmenseket milyen kritériumok alapján értékelte. Álláspontja szerint az ... című műsorszám egyes szegmensei közszolgálati műsorszámnak minősülnek. A burkolt reklámmal kapcsolatosan kiemelte, hogy a „fogyaszd mértékkel” felszólítás alkalmatlan arra, hogy fogyasztásra ösztönözzön, csupán az alkoholos italok kockázataira utal. Ráadásul ez a más csatornákon bemutatott támogatói megjelenítésektől nem különbözik. A határozat indokolásának a szankció-alkalmazásra vonatkozó része tekintetében sérelmezte, hogy az alperes olyan határozatokra hivatkozott, amelyek felülvizsgálata iránti per van folyamatban, illetve ezek között van olyan, amelyet az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezett. Kifogásolta továbbá, hogy az alperes nem jelölte meg, hogy milyen módon határozta meg a szankciókat, továbbá, hogy a határozatát miért csak több hónapos késedelemmel hozta meg. Állította, hogy az alperesi gyakorlat nem felel meg a Rttv. alapelveinek, mert a médiahatóság azonnal a legsúlyosabb jogkövetkezményt - aránytalanul magas bírságot - alkalmaz, esélyt sem adva arra, hogy a gyakorlatán változtathasson.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az ... című műsorszám első két műsoreleméről megállapítható, hogy azok nem minősülnek közszolgálatinak. A burkolt reklámmal kapcsolatosan kiemelte, hogy a „fogyaszd mértékkel” felirat az alapüzenethez képest szükségtelen többletinformációt tartalmaz, az adott termék vásárlására ösztönzi a nézőket, különös tekintettel arra, hogy ez ismert reklámszlogen. Véleménye szerint az alkalmazott szankció mértéke

nem eltúlzott, mert a jogsértés súlyos volt, ennek ellenére a bírság a maximálisan kiszabható összeg ötöde. Utalt arra is, hogy a burkolt reklámozással kapcsolatos jogsértés miatt a legenyhébb szankciót alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság a 2007. évi március hó 1. napján kelt 20.K.30.927/2006/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A kifogásolt műsorszámokat tartalmazó videokazetta megtekintése alapján megállapította, hogy a felperes által főműsoridőben sugárzott ... című műsorszám alperes által kifogásolt két szegmense nem tekinthető közszolgálatinak. Úgy ítélte meg, hogy a világ legkövérebb fotómodelljéről és a csótányokkal együtt üvegkoporsóba zárt emberről szóló anyagok szórakoztató jellegű, extrém hírek voltak. Ezek nem tekinthetők sem kulturális, sem tudományos érdekességnek, sem pedig népekre, közösségekre jellemző jelenségeknak, hiszen elsősorban szórakoztató elemeket, látványos megnyilvánulásokat tartalmazó produkciók. A burkolt reklámmal kapcsolatos jogsértés tekintetében megállapította, hogy a műsorszám támogatójának megnevezésén túl azon információval, hogy a támogató egyúttal a Bailey's forgalmazója is, illetve kiegészítve a „fogyaszd mértékkel” kifejezéssel, egyértelműen meghaladta azt a célt, ami a támogatói megjelenítés célja (a jogalkotó szerint). A felperesi közlés a reklámra utalt, amely viszont közvetlenül a fogyasztásra ösztönzés céljával született. Hangsúlyozta: a jól sikerült reklám szinte azonosítható annak a szlogenjével is. A szankcióalkalmazás körében is megfelelőnek ítélte az alperesi határozatot, és a korábbi felperesi jogsértésekre - a pontos ügyszám megjelölésével történő - utalást elfogadta. Hozzátette, hogy e határozatok - a bírósági felülvizsgálatra tekintet nélkül - végrehajthatók. Rámutatott, hogy a jogosulatlanul elért bevétel összege nem megállapítható, így a bírság összegének meghatározása helytálló.

A felperes fellebbezésében megismételte azon álláspontját, amely szerint az ... című műsorszám beilleszthető az Rttv. 2.§-ának 19. pontjában meghatározott körbe, ezért a sorozat perbeli részei közszolgálati műsorszámoknak tekintendők. A szankcióalkalmazás körében tett eddigi nyilatkozatait lényegében változatlanul fenntartotta.

Az alperes a fellebbezésben foglaltakra nem tett észrevételt.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206.§-ának (1) bekezdése szerinti helyes mérlegelésével, azoknak a maguk összességében való értékelésével és meggyőződése szerinti elbírálásával állapította meg a tényállást, abból okszerű következtetést vont le, döntését megfelelően indokolta.

A másodfokú bíróság megtekintette a perbeli műsorszámokat tartalmazó videokazettát és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes műsorszolgáltatásával - a vizsgált napon - megsértette az Rttv. 8.§-ának (2) bekezdésében, valamint az Rttv. 10.§-ának (5) bekezdésében foglaltakat.

A felperes fellebbezésében olyan konkrét, a mérlegelés okszerűségét cáfoló, vagy az ítélet jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tény, vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

Az Rttv. 8.§-ának (1) és (2) bekezdései értelmében az országos és a körzeti műsorszolgáltató - a szakosított műsorszolgáltató kivételével - napi műsoridejének tíz százalékában köteles közszolgálati műsorszámokat szolgáltatni; közszolgálati műsorszámokat a főműsoridőben legalább huszonöt percen kell szolgáltatni.

Az Rttv. 2.§-ának 7. pontja szerint főműsoridő televízióban a 18 óra 30 perc és 21 óra 30 perc közötti időszak.

Az Rttv. 2.§-ának 19. pontja értelmében közszolgálati műsorszám a műsorszolgáltató vételkörzetében (országos, körzeti, helyi) élő hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló műsorszám, így különösen:

- a) a művészeti alkotás, az egyetemes, a magyar és a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek kultúráját, valamint a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek életét, a kisebbségi álláspontokat bemutató közlés,
- b) oktatási, képzési célú ismeretek közzététele,
- c) tudományos tevékenység és eredmények ismertetése,
- d) a vallásszabadság megvalósulását szolgáló, valamint az egyházi és a hitéleti tevékenységet bemutató műsorok,
- e) a gyermek- és ifjúsági műsorok, valamint a gyermekvédelem céljait szolgáló ismeretterjesztő, felvilágosító műsorok,
- f) a mindennapi életvitelt segítő, az állampolgárok jogi és közéleti tájékozódását szolgáló, az egészséges életmódot, a környezetvédelmet, a természet- és tájvédelmet, a közbiztonságot, a közlekedésbiztonságot elősegítő ismeretek terjesztése,
- g) az életkoruk, testi, szellemi vagy lelki állapotuk, társadalmi körülményeik következtében súlyosan hátrányos helyzetben lévő csoportok számára készített műsorszám,
- h) a hírszolgáltatás.

A perbeli magazinműsort a közszolgálati műsorszám törvényi fogalmával összevetve egyértelműen megállapítható, hogy téves a felperes azon álláspontja, amely szerint az említett műsorszám a nézők kulturális igényeit szolgálja. A törvény által is használt kultúra, kulturális fogalom a Magyar Értelmező Kéziszótár meghatározása szerint „az emberiség által létrehozott anyagi és szellemi értékek összessége”. Az ... alperes által kifogásolt szegmenseinek (a világ legkövérebb fotómodellje, a csótányokkal együtt üvegkoporsóba zárt ember) nem volt célja - a nézők társadalmi szocializációja szempontjából fontos - kulturális érték közvetítése, hanem kifejezetten bulvár jellegű, extrém, csupán szenzáció értékű eseményekről ad tájékoztatást. A felperes által a vizsgált napon főműsoridőben sugárzott egyéb

műsorok a törvényi meghatározással összevetve - a balatoni tájakat bemutató műsorszám kivételével - szintén nem tekinthetők közszolgálatinak; ilyen tartalmú nyilatkozatot a felek maguk sem tettek. Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes a vizsgált napon főműsoridőben nem sugárzott 25 perc közszolgálati műsorszámot.

Az Rttv. 10.§-ának (5) bekezdése értelmében, burkolt, illetve tudatosan nem észlelhető reklám nem közölhető.

Az Rttv. 2.§-ának 4. pontja szerint burkolt reklám az a műsorszám vagy műsorszámon belüli tájékoztatás, amely semleges információ látszatát keltve ösztönöz áru vásárlására, vagy szolgáltatás igénybevételére, vagy bármely más üzleti magatartásra.

A felperes fellebbezésében nem tett érdemi nyilatkozatot a körben, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a burkolt reklámmal kapcsolatos megállapításait miért és mennyiben tartja jogsértőnek. Megtekintve a vizsgált műsorszámot egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes a perbeli ajánlóban a műsorszám támogatójának megjelenítése során - annak megnevezésén túl - megjelenítette az általa forgalmazott termék ismert reklámszlogenjét („Fogyaszd mértékkel!”) is. Ezzel olyan többletinformációt közölt, amely alkalmas volt arra, hogy a támogató által kínált terméket vagy szolgáltatást népszerűsítse, ezáltal annak megvásárlására, illetve igénybevételére ösztönözzön. Helyesen határozott tehát az elsőfokú bíróság, amikor az alperessel egyezően megállapította, hogy a felperes megsértette az Rttv-nek a burkolt reklámozás tilalmára vonatkozó rendelkezéseit.

Ezen utóbbi jogsértés miatt az alperes által az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján alkalmazott legenyhébb szankció - amellyel a sérelmezett magatartás megszüntetésére hívta fel a felperest - nyilvánvalóan nem tekinthető eltúlzottnak; a határozat ezen részét érdemben a felperes sem vitatta.

A közszolgálati műsorszolgáltatással kapcsolatos jogsértés miatt az alperes által az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdés e) pontja alapján alkalmazott és az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése szerint mérlegelési jogkörben eljárva, a jogsértés súlyára és ismétlődő jellegére, valamint a korábban alkalmazott szankcióknak a felperesi műsorszolgáltatásra gyakorolt nem kielégítő hatására tekintettel megállapított 200.000 forint összegű bírság sem tekinthető eltúlzottnak. Az alperes az eljárási jogszabályoknak megfelelően járt el, indokolásából az alkalmazott mérlegelési szempontok megállapíthatók voltak. Az alperesi hatóság - a határozatok számának pontos megjelölésével - hivatkozott a felperes által az Rttv. 8.§-a (2) bekezdésének sorozatos megsértése miatt a tárgyi (2005) és az azt megelőző (2004) évben született döntéseire, megjelölve, hogy előzőleg az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének mely pontja szerinti szankciókat alkalmazta a felperessel szemben.

A Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése első fordulata akkor alkalmazható, ha megállapítható a jogosulatlanul elért bevétel nagysága.

A kifogásolt burkolt reklámozáshoz kapcsolódó szankcióhoz (a sérelmezett magatartás megszüntetésére való felhívás) bevételi adatok feltárására nem volt szükség.

A Rttv. 135.§-ának (1) bekezdés második fordulata szerint a közszolgálati műsoridő kitöltése hiánya miatt mérlegeléssel kiszabott bírság tekintetében pedig az alperes sem eljárási, sem anyagi jogszabálysértést nem követett el.

A felperesnek a határozat meghozatalának időpontjára vonatkozóan tett kifogásait a másodfokú bíróság nem tudta figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a felperes elmulasztotta megjelölni, hogy - a jogsértés elkövetéséhez viszonyítva - a döntés meghozatalának időpontja a határozat érdemére milyen kihatással volt (és ilyen körülményeket az iratok alapján a másodfokú bíróság maga sem észlelt).

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperest a Fővárosi Ítéltábla a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezési illeték viselésére. Az alperesnek a másodfokú eljárás során költsége nem merült fel, így a másodfokú bíróság a határozathozatalt e körben mellőzte.

Budapest, 2008. évi február hó 27. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. tanácselnök, **dr. Bacsa Andrea** sk. előadó bíró, **dr. Fehérné dr. Tóth Kincső** sk. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági írnok